

Waardig ouder worden

Een initiatiefvoorstel van

**Christen
Unie**

CDA *Amsterdam*

11 september 2020

Inleiding

Ouder worden hoort bij het leven. Het besef dat het leven eindig is en het werken op een gegeven moment niet meer hoeft of kan dringt zich bij het ouder worden bij een ieder op. Zo rond het 65ste levensjaar breekt voor veel mensen een nieuwe levensfase aan.

Het is bekend: het aantal 65-plussers neemt snel toe en maakt een steeds groter deel uit van de Nederlandse bevolking. We associëren de vergrijzing vooral met bedreigingen: hoe houden we onze pensioenen en ouderenzorg overeind? Maar we zien ook de andere kant van de medaille: een groeiende groep mensen met een enorm potentieel aan kennis, ervaring en tijd dat erom vraagt 'verzilverd' te worden.

Onze senioren zijn waardevolle inwoners van Amsterdam. Zij hebben onze samenleving helpen opbouwen. Vaak vervullen zij na pensionering nog een belangrijke bijdrage aan de samenleving via mantelzorg en vrijwilligerswerk. Daarvoor zijn we hen dankbaar. Bovendien zijn senioren als (groot)ouders een belangrijke steunpilaar in de familie. Tegelijk gaat ouderdom ook vaak gepaard met kwetsbaarheid en afhankelijkheid op verschillende gebieden van het leven. Daarom willen wij in goede zorg en ondersteuning investeren, goede huisvesting en in activiteiten die eenzaamheid tegengaan.

Zo bouwen wij - sámen met senioren en betrokken organisaties - aan een samenleving waarin ze een waardevolle plaats hebben. Zowel overheid als samenleving hebben hierin een verantwoordelijkheid en moeten ervoor zorgen dat ouderen een betekenisvolle plek hebben in de maatschappij. Dit kan bijvoorbeeld door als collega's elkaar te helpen met het mogelijk maken van mantelzorg, maar ook door als overheid voor meer plekken te zorgen waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten. Het blijft daarbij belangrijk om juist ook aan de ouderen zelf te vragen wat voor hen "waardig ouder worden" is en dit niet voor hen in te vullen.

Don Ceder, fractievoorzitter ChristenUnie Amsterdam

Diederik Boomsma, fractievoorzitter CDA Amsterdam

Doelstelling

Dit initiatiefvoorstel is een doorvertaling van het 'Manifest Waardig ouder worden', dat onlangs volledig is omarmd door het kabinet en de minister van Volksgezondheid en waarvan het Pact voor de Ouderenzorg is ondertekend door de gemeente Amsterdam. De ChristenUnie Amsterdam en het CDA Amsterdam is blij met deze ondersteuning en doet concrete voorstellen om het manifest uiting te geven in de hoofdstad en aan te laten sluiten op het streven naar een 'Age Friendly City'. * De ervaring van ouderenorganisaties en individuen die de indieners uitgebreid hebben gesproken is dat de gemeente erg graag aanhaakt wanneer een concept succesvol blijkt te zijn, maar dat kleinere organisaties en ouderenraden niet goed worden ondersteund, waardoor hun werk en kennis geen weerklank vindt in het gemeentelijk beleid.

* <https://www.amsterdam.nl/zorg-ondersteuning/age-friendly-city/>

Voorstel

De indieners willen dat de gemeente op onderstaande punten een belangrijkere rol gaat invullen, dan wel het voorgestelde realiseert:

1. Amsterdam als dementievriendelijke gemeente

Steeds meer mensen lijden aan dementie, een aandoening waar we ook in onze gemeente niet omheen kunnen. Een dementievriendelijke gemeente zorgt ervoor dat mensen met dementie zo lang mogelijk mee kunnen doen in de samenleving. Belangrijk hierbij is dat de kennis van dementie vergroot wordt en dat er binnen de gemeente begeleiding op maat mogelijk is voor mensen met (beginnende) dementie en hun mantelzorgers, evenals kwalitatief goede dagbesteding.

In de bestuurlijke reactie op het oorspronkelijk initiatiefvoorstel staat dat het college werkt aan het beleidsprogramma *Leven met dementie in Amsterdam*. De fracties van de ChristenUnie en het CDA steunen dit initiatief van de wethouder en pleiten dat Amsterdam een dementievriendelijke gemeente wordt. Bovendien zouden in het beleidsprogramma de volgende punten meegenomen worden: Trainingen voor Amsterdammers, maar vooral ook gemeentelijke medewerkers, in de omgang met dementie; Door bijeenkomsten, activiteiten, publieksvoorlichting et cetera dementie in de samenleving bespreekbaar maken; Goede zorgverlening voor mensen met dementie én de mantelzorgers; Meer kwalitatief goede dagbesteding voor thuiswonende Amsterdammers met (beginnende) dementie te mogelijk te maken.

Aan de hand van bovenstaande punten en een adequaat beleidsprogramma zou het doel van de gemeente Amsterdam moeten zijn een dementievriendelijke stad te zijn.

2. Betaalbaar sporten en bewegen door een ouderensportfonds

Voor ouderen, en zeker ook dementerende ouderen, is het goed om in beweging te blijven. Sport en bewegen moet dan ook een speerpunt zijn in het ouderenbeleid. De indieners willen dat in alle stadsdelen een sportfonds beschikbaar is voor senioren met een smalle beurs, zoals daar ook het Jeugdfonds voor Sport en Cultuur is. Daarbij moet ook gekeken worden hoe een dergelijk fonds voldoende onder de aandacht van de doelgroep gebracht kan worden. Sommige stadsdelen hebben (als proef) al een dergelijk fonds. De indieners willen graag dat dit zo snel mogelijk gerealiseerd wordt voor alle stadsdelen en dat de uitkomsten van de proeven gebruikt worden om de uitvoering te verbeteren en de fondsen beter onder de aandacht te brengen van ouderen.

3. Zet maatschappelijke initiatieven in het zonnetje

In Amsterdam zijn veel maatschappelijke organisaties betrokken bij ouderen, vaak georganiseerd door ouderen zelf. Om het bereik van deze organisaties te vergroten, moet er meer aandacht aan gegeven worden, bijvoorbeeld in de gemeentelijke communicatie. Zo zetten we deze organisaties, waar geregeld enthousiaste vrijwilligers werken, in het zonnetje en weten meer ouderen ze te vinden. Ook is het strevenswaardig als jongeren met ouderen in contact komen bij maatschappelijke organisaties en evenementen. Meer aandacht voor dit contact moet zorgen voor meer samenhang en solidariteit tussen generaties.

4. Hospicezorg beter ondersteunen

Hospices leveren een bijzondere vorm van zorg voor mensen in hun laatste levensfase. Vanwege het precaire karakter hiervan is het mooi dat er vanuit de gemeente Amsterdam extra aandacht is voor spoedprocedures voor hulpmiddelen voor mensen die in een hospice verblijven. Echter, de fracties van de ChristenUnie en het CDA ontvangen signalen dat bijvoorbeeld de rol van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) niet altijd duidelijk is voor terminaal zieke personen.

Om een duidelijk beeld te krijgen van de behoeften aan voorzieningen vanuit de Wmo voor adequate zorg van mensen die in een hospice verblijven is het belangrijk dit gezamenlijk te inventariseren en waar nodig te ondersteunen vanuit de gemeente.

5. Initiatieven voor huisbezoeken

Vroeger ging er een ambtenaar van de gemeente op bezoek bij mensen die met pensioen gingen. Een persoonlijke benadering met informatievoorziening richting de oudere, waarin ook signalen werden verkregen over problemen richting de gemeente. Nog steeds zijn er organisaties die ouderen een huisbezoek brengen zoals Doras in stadsdeel Noord en MaDi in Zuidoost. Ouderen kunnen zelf kiezen of ze het bezoek willen ontvangen of niet. Ouderen worden vaak proactief benaderd, worden gevraagd naar hun welzijn en worden voorgelicht over ouderenactiviteiten in de buurt. Zo wordt er lokaal bijgehouden hoe het met hen gaat en worden ze mogelijk begeleid bij Wmo-aanvragen of andere contacten met de overheid

Deze maatschappelijke initiatieven zijn extreem waardevol voor veel oudere Amsterdammers. De fracties van de ChristenUnie en het CDA willen graag weten welke initiatieven in Amsterdam zoal huisbezoeken brengen en hoe deze eventueel door de gemeente ondersteund zouden kunnen worden. Wij vragen de gemeente dit te onderzoeken en de initiatieven in kaart te brengen.

Gezien het bovenstaande stellen de fracties van de ChristenUnie en het CDA het college voor om:

1. Van Amsterdam een dementievriendelijke gemeente te maken;
2. Een ouderensportfonds beschikbaar te stellen voor ouderen met een smalle beurs;
3. Breed aandacht te geven – bijvoorbeeld in de gemeentelijke communicatie - aan de vele maatschappelijke en gemeentelijke initiatieven om ouderen te activeren, om zo meer (intergenerationele) deelname te genereren;
4. Hospices beter te informeren over de mogelijkheden voor ondersteuning vanuit de Wmo en andere regelingen;
5. In kaart te brengen welke initiatieven in de gemeente structureel huisbezoeken afleggen aan ouderen en te onderzoeken wat het doel, het effect en de kosten zijn hiervan.

